

ställd – via EU

i Skoghall. "Hon är ett bra exempel på hur deltagarna växte", menar ungdomskonsulenten Anna Carin Wallin Bowen.

FOTO: HÅKAN STRANDMAN

Matilda Jonasson, 22, började från noll när hon kom in i projektet Värmlands framtid. På några månader hade hon ett fast jobb. "Det känns fortfarande nästan överkligt", säger hon.

Värmländska bredbandsprojekt har fått stora pengar från EU under åren. Cirka 100 miljoner kronor bara den senaste programperioden.

VÄRMLAND.W

Birgitta Nilsson på Region Värmland har indirekt bidragit till att många EU-miljoner landat i Värmland genom åren.

FOTO: PETER BÄCKER

800 miljoner till Värmland

Den senaste programperioden har drygt 800 miljoner kronor delats ut till olika EU-projekt riktade direkt till Värmland.

– Vi har fått bra utdelning, säger Birgitta Nilsson på Region Värmland.

Ordet "strukturfonder" må vara bustrist för alla utom entusiastiska siffernissar, men bakom glosan döljer sig godsaker. Åtminstone om man har en god idé samt backning av lokala och regionala myndigheter.

Byråkratisk djungel

Under de 24 svenska EU-åren har det sett lite olika ut, men för närvarande är EU-stödet uppdelat främst på tre områden: landsbygd (främst jordbruksstöd), näringsliv/tillväxt samt sociala projekt (kompetensutveckling, stöd till personer som är långt från arbetsmarknaden).

Birgitta Nilsson har sedan 1990-talet jobbat med dessa frågor och lärt sig navigera i den byråkratiska djungeln: – Syftet med EU:s strukturfonder är att stärka regioner som har lite mer uppförssbacke av olika anledningar. Det ska jämnas ut obalanser mellan länder och regioner.

100 miljoner till fiber

Ett konkret är exempel är bredbandsutbyggnaden, som pågått i ett tiotal år eller mer i de flesta kommuner. Medel till det tilldelas av Regionalfonden för Norra Mellansverige, där även Gävleborg och Dalarna ingår. Sedan 2015 har Värmland ungefär 100 miljoner kronor (av totalt cirka 370 miljoner) gått till just fiber i backen.

– Regionalfonden kan även dela ut pengar till projekt som gynnar näringslivet, i vissa fall direkt till företag. Vanligtvis går stöden dock till kluster som Compare eller Paper

Province, till forskning och kunskapsprojekt som gynnar hela branscher. En grundregel är att EU står för 50 procent av totalkostnaden, resten får nationella aktörer dela på, säger Birgitta Nilsson.

Pengar till projekt av den sort som beskrivs i artikeln om Matilda Jonasson delas ut av Europeiska Socialfonden. Där kan bidraget överskrida 50 procent, men det varierar från projekt till projekt. Totalt har runt 230 socialfondsmiljoner kommit till Värmland till del från 2015.

Bönderna får å sin sida lita till landsbygdsprogrammet, som administrerar stöd till jordbruk. Även här har runt 230 miljoner delats ut de senaste fyra åren.

Till detta kommer också de gränsöverskridande Interreg-projekten, där det för Värmlands del handlar om norsk-svenska satsningar.

Gjort skillnad

Birgitta Nilsson konstaterar att EU-slantarna i många fall gjort stor skillnad:

– Absolut, ett bra exempel från längre tillbaka är bron uppe i Branäs som bidrog till en enorm utveckling uppe på Branäsberget. Det började med att Torsby kommun hörde av sig till oss på Region Värmland, som hjälpte till med EU-ansökan. I slutänden stod EU för hälften, Trafikverket tog 25 procent och kommunen och regionen delade på resten.

Hur tror du det sett ut utan strukturfondsstöden?

– Det är jättesvårt att spekulera i, troligen hade andra inhemska system byggts upp istället. Men klart är att vi fått bra utdelning här i Värmland genom åren.

KENT SJÖGREN

054-175521

kent.sjogren@vf.se